

REGLUR

um doktorsnám við Landbúnaðarháskóla Íslands.

1. gr.

Forsendur og gildissvið.

Reglur þessar taka til doktorsnáms við Landbúnaðarháskóla Íslands, en skólinn hefur heimild ráðuneytis háskólamála til þess að bjóða upp á doktorsnám á fræðasviðum sínum.

Reglurnar eru settar með hliðsjón af viðmiðum og kröfum um gæði doktorsnáms.

2. gr.

Um námið. Markmið.

Við Landbúnaðarháskóla Íslands er unnt að leggja stund á doktorsnám á sviðum náttúru- og umhverfisvísinda, skógfræða, landgræðslufræða, búvísinda, hestafræða og skipulagsfræða, þar sem kennsluráð metur að nauðsynleg aðstaða og sérþekking sé fyrir hendi.

Markmið doktorsnáms við Landbúnaðarháskóla Íslands er að veita doktorsnemanum þjálfun og innsýn í rannsóknaraðferðir viðkomandi fræðasviða og tengdra greina og að neminn öðlist ítarlega þekkingu á því sviði sem doktorsverkefni hans nær til. Í náminu felst þjálfun í undirbúningi og framkvæmd rannsókna, úrvinnslu og túlkun rannsóknarniðurstaðna, kynningu og rökræðum á eigin rannsóknum í samhengi við þekkingu á fræðasviðinu svo og birtingu í alþjóðlegum ritrýndum tímaritum. Þannig verði doktorsefnið vel undir það búið að starfa sjálfstætt að vísindum.

Landbúnaðarháskóli Íslands á aðild að Miðstöð framhaldsnáms við Háskóla Íslands sem viðheldur viðmiðum og kröfum um gæði framhaldsnáms. Standa ber skil á upplýsingum og gögnum sem Miðstöð framhaldsnáms við Háskóla Íslands kallar eftir.

3. gr.

Kennsluráð Landbúnaðarháskóla Íslands (doktorsnám).

Kennsluráð sinnir m.a. kennsluþróun og samræmingu milli námsbrauta, fjallar um námskrár og kennsluskrár, fylgist með gæðum náms og kennslu, fjallar um meiri háttar málefni einstakra nemenda og ágreiningsmál sem upp kunna að koma í framkvæmd kennslu og námsmats.

Kennsluforseti er formaður kennsluráðs, en auk hans eiga þar sæti námsbrautarstjórar, þrír fulltrúar nemenda og kennslustjóri. Ákvörðun kennsluráðs er hægt að skjóta til deildarfundar innan þriggja vikna frá því að hún var kynnt.

Kennsluráð fjallar um meiri háttar málefni doktorsnema og ágreiningsmál sem upp kunna að koma í framkvæmd doktorsnámsins. Minni háttar mál eru afgreidd af kennsluskrifstofu og/eða námsbrautarstjóra/umsjónarkennara í samráði við kennsluforseta, eftir því sem við á.

4. gr.

Umsóknarfrestur.

Umsóknarfrestur um doktorsnám er að jafnaði 15. apríl og 15. október. Heimilt er að taka við umsóknum um doktorsnám á öðrum tímum.

5. gr.

Meðferð umsókna og rannsóknaráætlun.

Umsóknum er skilað á rafrænum eyðublöðum Landbúnaðarháskóla Íslands sem aðgengileg eru á vef skólans. Afgreiðslu umsóknar skal að jafnaði vera lokið og henni svarað innan sex vikna frá því að hún berst. Umsókn má rita á ensku eða íslensku; henni skal fylgja útdráttur á ensku og íslensku, námsáætlun, lýsing rannsóknarverkefnis og rannsóknaráætlun.

Ferill umsókna og mat á rannsóknaráætlun:

- a. Nemandi sækir um inngöngu í doktorsnám á heimasíðu LbhÍ. Með umsókn skulu fylgja afrit af prófskírteinum svo og ferilskrá (CV) umsækjanda og væntanlegs umsjónarkennara/leiðbeinenda og nöfn tveggja umsagnaraðila.
- b. Umsóknin er skráð hjá kennsluskrifstofu og gengið er úr skugga um að hún sé fullnægjandi og að umsækjandi uppfylli almenn inntökuskilyrði skv. 6. gr.
- c. Í umsókn er gerð ítarleg grein fyrir námsáætlun, rannsóknarverkefni og rannsóknaráætlun auk greinargerðar um hvernig fjármagna eigi námið. Í slíkri umsókn skal tilgreina ósk um væntanlega doktorsnefnd. Námsáætlun og rannsóknaráætlun eru metnar og umsækjandi ásamt umsjónarkennara/aðalleiðbeinanda boðaður í viðtal við fulltrúa kennsluráðs. Umsóknin er afgreidd með rökstuddri umsögn.
- d. Kennsluráð fer yfir umsóknir og hafnar umsókn ef hún uppfyllir ekki gæðakröfur eða samþykkir umsóknina og tilkynnir niðurstöðu til deildar. Synji deild umsækjanda inngöngu skal hún rökstyðja niðurstöðu sína.
- e. Í framhaldi af niðurstöðu kennsluráðs ber viðkomandi deild ábyrgð á að tilkynna umsækjanda og kennsluskrifstofu hvort umsókn hafi verið samþykkt eða henni hafnað.

6. gr.

Inntökuskilyrði.

Til að innritast í doktorsnám við Landbúnaðarháskóla Íslands skal nemandi hafa lokið viðurkenndu meistaraþrófi á fræðasviðinu sem doktorsnámið skal byggjast á eða hafa meistaragráðu á tengdu fræðasviði. Meistaragráða, eða önnur samsvarandi gráða, sem leggja skal til grundvallar doktorsnámi verður að vera veitt af viðurkenndum háskóla.

Ekki er heimilt að nota meistaraþrófsritgerð aftur sem uppistöðu í doktorsritgerð.

Ekki er heimilt að taka akademískan starfsmann við háskólann í doktorsnám.

Sé doktorsnemi ráðinn inn á tímabundinn styrk skal ráðningartími vera tímabundinn.

7. gr.

Einingafföldi, tímalengd og framvinda náms.

Doktorsnám að loknu meistaraþrófi skal jafngilda þriggja ára námi í fullu starfi hið minnsta. Doktorsnámið skiptist í 150 eininga rannsóknarverkefni og að minnsta kosti 30 eininga námskeiðshluta.

Heimilt er að doktorsnemi sé skráður í hlutanám frá upphafi. Sjái nemandi fram á að geta ekki lokið náminu innan fjögurra ára frá því það hófst skal hann sækja um til kennsluráðs að vera áfram innritaður í námið í allt að eitt ár til viðbótar.

Umsjónarkennari skilar framvinduskýrslu tvisvar á námsári til kennsluskrifstofu samkvæmt innri verkaskiptingu. Fullnægjandi framvinda er skilyrði fyrir skráningu á næsta námsári.

Við brautskráningu skal nemandinn sýna fram á að hann hafi verið skráður í nám og greitt skrásetningargjald allan námstímann.

8. gr.

Samsetning náms.

Doktorsnámið felur fyrst og fremst í sér þjálfun í vísindalegum vinnubrögðum og vinnu að samfelldu rannsóknarverkefni.

Námskeið skulu vera á doktors- eða meistarastigi við háskólann eða aðra viðurkennda rannsóknarháskóla. Hafi doktorsnemi ekki þegar lokið námskeiðum í tölfræði og vísindalegri aðferðafræði er honum skylt að taka slík námskeið. Þá er nemandi skylt að taka þátt í Málstofu framhaldsnema.

Almennt er ekki heimilt að nota námskeið úr grunnnámi (BS-námi) sem hluta doktorsnáms. Þverfræðilegar rannsóknir geta þó leitt til þess að grunnnámskeið af öðrum fræðasviðum teljist nauðsynlegur hluti námsins. Mest geta 8 einingar af slíkum grunnnámskeiðum talist til doktorsprófs.

Ef nemandi er í doktorsnámi sínu að skipta um fræðasvið getur vantað mikilvæga þætti úr grunnnámi. Umsjónarkennari gerir tillögu að umfangi og innihaldi undanfaranna sem verða að hljóta samþykki kennsluráðs.

9. gr.

Breytingar á námsáætlun.

Veigamiklar breytingar á námsáætlun í doktorsnámi eru háðar samþykki kennsluráðs.

10. gr.

Tengsl við aðra háskóla.

Doktorsnám getur verið í tengslum við annan háskóla innanlands eða utan. Heimilt er að veita doktorsgráðu sameiginlega með öðrum háskóla. Slíku erindi skal vísað til kennsluráðs.

11. gr.

Umsjónarkennari og leiðbeinendur.

Sérhver doktorsnemi skal frá upphafi náms hafa umsjónarkennara úr hópi fastra kennara háskólans. Umsjónarkennari er venjulega jafnframt aðalleiðbeinandi. Auk umsjónarkennara skal doktorsneminn hafa að lágmarki tvo aðra leiðbeinendur.

12. gr.

Kröfur til umsjónarkennara og leiðbeinenda.

Aðalleiðbeinandi doktorsnema getur sá einn orðið sem lokið hefur doktorsprófi eða áunnið sér prófessorshæfi. Leiðbeinendur skulu vera viðurkenndir sérfræðingar á viðkomandi sviði.

13. gr.

Doktorsnefnd.

Í doktorsnefnd skulu sitja a.m.k. þrír sérfróðir einstaklingar, þ.e. umsjónarkennari og leiðbeinendur. Heimilt er að tilnefna allt að tvo aðra, ef þörf krefur, sem kennsluráð samþykkir. Kennsluskrifstofa sendir skipunarbréf og varðveitir afrit.

Umsjónarkennari kallar doktorsnefnd saman innan 6 mánaða frá samþykkt rannsóknaráætlunar og síðan a.m.k. árlega.

14. gr.

Námsmat.

Nemandinn skal kynna rannsóknarverkefni sitt opinberlega við Landbúnaðarháskóla Íslands, að viðstaddri doktorsnefnd, a.m.k. þrisvar sinnum.

Þegar doktorsnám er rúmlega hálfnað fer fram ítarlegt mat á stöðu verkefnisins (miðbikspróf).

Loks metur doktorsnefnd ritgerðina áður en hún er lögð fram til varnar og skilar rökstuddu álit til kennsluráðs.

15. gr.

Andmælendur og doktorsvörn.

Kennsluráð leggur mat á hvort innsend doktorsritgerð fullnægi almennum skilyrðum. Ráðið fjallar um álit doktorsnefndar og tillögu um tvo andmælendur við doktorsvörn.

Kennsluráð sendir tillögur um andmælendur til Miðstöðvar framhaldsnáms til samþykkis. Kennsluskrifstofa sendir andmælendum skipunarbréf.

Doktorsefni skal verja ritgerð sína í háskólanum í heyranda hljóði. Deildarforseti stýrir doktorsvörn. Að lokinni munnlegri vörn ákveða andmælendur ásamt deildarforseta hvort veita skuli doktorsnafnbót.

16. gr.

Skil og frágangur doktorsritgerðar.

Verk til doktorsprófs getur verið hvort sem er í formi heildstæðrar ritgerðar eða safns greina. Doktorsritgerð skal skrifuð á ensku.

Doktorsritgerð skal skilað í tveimur eintökum til bókasafns Landbúnaðarháskóla Íslands og rafrænu eintaki í Skemman.is.

17. gr.

Lærdómstitill.

Að loknu doktorsnámi hlýtur nemandinn lærdómstitilinn Philosophiae Doctor (Ph.D.).

18. gr.

Gildistaka.

Reglur þessar eru settar af háskólaráði Landbúnaðarháskóla Íslands með tilvísun í III. kafla laga um háskóla nr. 63/2006 og laga um opinbera háskóla nr. 85/2008 og í samræmi við reglur fyrir Landbúnaðarháskóla Íslands nr. 1790/2024.

Reglur þessar öðlast þegar gildi og falla úr gildi reglur um doktorsnám við Landbúnaðarháskóla Íslands, nr. 666/2023.

Staðfest af háskólaráði Landbúnaðarháskóla Íslands, 28. apríl 2026.

Ragnheiður I. Þórarinsdóttir rektor.

B deild - Útgáfudagur: 24. júlí 2026